

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

..... APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:		Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrației „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an	160 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an	80 „		
Pe un pătrar de an	40 „		
Un număr	3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an	260 Lei.		

Nr. 202 Pres ex 1932.

IOSIF

Din îndurarea lui Dumnezeu Episcopul dreptcredincios
al Eparhiei ortodox-române a Caransebeșului.

Iubitului Cler și Popor credincios,

*Dar, îndurare și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru
Iisus Christos!*

„Să se bucure ceriul, să se veselească pământul, că s'a născut pe pământ Mielul lui Dumnezeu dând mântuire lumii”.

(Canonul la Nascerea Domnului).

Sfânta noastră Biserică, iubiții mei, aduce astăzi cântări de laudă și preamărire, plină de bucurie, din prilejul sfintei sărbători a Nașterii Mântuitorului Iisus Christos, a venirii pe pământ a Mielului lui Dumnezeu, Care s'a adus pe Sine jertfă pentru răscum-părarea omenimei din cătușele păcatului strămoșesc. Și, sfânta noastră Biserică vede astăzi aievea sfânta Naștere de acum 1932 de ani, ca cum ar fi astăzi, și de aceea ea, copleșită de bucurie, și ceriului cere, ca să se bucure și pământului cere, ca să se veselească. Să se bucure și astăzi cu noi ceriul, adevă puterile cerești, sfinții îngeri, precum odinioară s'au bucurat oștile cerești în Vitteem, laudând pe Dumnezeu cu cuvintele: „*Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoie*”¹⁾ Să se veselească și pământul, adevă toate făpturile pământeste. Să se bucure și veselească toate făpturile cerești și pământeste, căci s'a născut pe pământ Mielul lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Christos, și a mântuit lumea. Dară, iubiții mei, luând parte la sfânta slujbă dumnezeiască, și asociindu-ne cântărilor de laudă și preamărire, ce se înalță spre ceriuri la Tronul Părintelui ceresc, fieștecarele din noi să laudăm, preamărim și mulțămim lui Dumnezeu din toată inima, că după marea Lui îndurare ne-am învrednicit să o serbăm și astăzi. Să serbăm și astăzi această zi de sărbătoare mare și preafericită, în carea s'a manifestat, s'a arătat în lume nemărginita dragoste a lui Dumnezeu față de neamul omenesc, pe care după marea Lui îndurare a voit să-l mântuiască. Căci, *așa a iubit Dumnezeu lumea încât pe Unul născut Fiul Său L-a dat, ca tot celce crede într'ânsul să nu piară, ci să aibă viață de veci*²⁾.

Să ne bucurăm și să ne veselim, duhovnicește, revărsându-se această bucurie și veselie asupra întregii noastre ființe; și într'una să preamărim și mulțămim lui Dumnezeu în sufletele și cugetele noastre, și cu faptele noastre, pentru marea Lui îndurare și iubire, folosindu-ne cu înțelepciune de această sărbătoare a venirii în lume a Fiului lui Dumnezeu

1) Luca c. 2, v. 14. 2) Ioan, c. 3, v. 16.

în scopul mântuirii neamului omenesc, care serbătoare ni-se îmbie ca o oază, loc de odihnă și întărire în calea grea și primejdioasă prin deșertul acestei vieți pământești.

Cred a nu greși, iubii mei, dacă presupun, că inimile multora dintre credincioșii noștri, îngreuiate, ba copleșite de neajunsurile, grijile pământești, grijile de ziua de mâne, vor fi înstrăinate și neaplecate spre bucurie și veselie. Grijile și greutatea pentru asigurarea celor trebuincioase pe seama vieții de toate zilele, și pentru de a face față îndatoririlor obștești, ca sloii de ghiață vor răci căldura inimei lor, făcându-i nesimțitori și pentru bucuriile și veseliile duhovnicești, fără de a afla răsunset în sufletul lor, imnele de bucurie și veselie, ce, înălțându-se în sfintele biserici spre Tronul Ceresc, însoțesc pe credincioși și la casele lor, însuflețindu-i și înviorându-i.

Ochii mei sufletești, iubii mei, văd o asemănare între timpul de astăzi și cel înainte de Nașterea Domnului nostru Iisus Christos.

Neamul omenesc, sub greutatea păcatului strămoșesc, tot mai mult s'a depărtat de Dumnezeu, până ce cu totul a fost orbit în ce privește cunoașterea lui Dumnezeu și iubirea de Dumnezeu. În urma înstrăinării de Dumnezeu, oamenii și-au făcut o mulțime de idoli, închinându-se lor, aducându-le jertfe chiar și de oameni. S'au închinat corpurilor cerești și animalelor. Am putea zice: erau o mulțime de secte, între cari unele cu desfrâu. Dacă a lipsit cunoștința și iubirea de Dumnezeu, se înțelege de sine, că a lipsit și iubirea de aproapele, carea a avut ca urmare cruzimea și robia, sclavia. S'a păstrat totuși făgăduința lui Dumnezeu, că va trimite un Mântuitoriu, după cum se vede aceasta din cărțile sfintei Scripturi; ba și în sinul popoarelor păgâne, cu totul înstrăinate de Dumnezeu, licărește ici-colo, se află urme de această făgăduință. Spre timpul Nașterii Mântuitoriului desnădejdea era la culme, toți cei buni, în lumea aceea depravată, stricată, așteptau cu nerăbdare venirea Mântuitoriului. Decadența religioasă și morală era la culme, cu deosebire în împărăția romană, carea cucerise aproape întreaga lume cunoscută atunci, și carea în urma războaielor victorioase, învingătoare, aglomerase, adunase și îngrămădisise toate bogățiile lumii, căci ea era stăpâna lumii. S'a pierdut credința în zei, pe cari îi socoteau cu felurite patimi și slăbiciuni omenesti; s'a pierdut prin urmare și respectul față de ei, căci s'a început a se cunoaște deșertăciunea lor; s'a continuat însă a li se aduce jertfe, pe lângă ceremoniile îndatinate, deși erau convinși, încredințați despre neexistența lor. Știința, literatura, artele erau în stare de înflorire, dară și imoralitatea și desfrâul era la culme; viața familiară zdruncinată. În lumea aceea depravată, stricată, cei buni față de această depravare neaflând liniște sufletească și razim moral în religia păgână, în știință și sistemele filozofice, pierzându-și încrederea în putința ridicării societății omenesti, prin propriile puteri, din mocirla vieții, așteptau venirea unei puteri mai înalte, carea să îndrepte, să regenereze moravurile. În sânul poporului izrailtean începuse a se simți adierea apropiatei veniri a Mesiei, și tot mai vie devenia așteptarea Mesiei, Care, după socotința greșită a acestui popor, avea să dărîme stăpânirea Romanilor, și să-i ridice pe dânșii la stăpânire, domnie, înființând o împărăție lumească a acestui popor. Cei credincioși și evlavioși nu încetau a se ruga pentru venirea Mesiei.

În mijlocul acestei depravări religios-morale, în mijlocul acestui sbucium sufletească și așteptări încordate după un Mântuitoriu de Sus, s'a născut, la plinirea vremii, în ieslea Vitleemului, Domnul nostru Iisus Christos, Carele a regenerat și mântuit lumea.

Iisus Christos a învățat pe oameni a cunoaște pe Dumnezeu, a-L iubi și a L-se închina; le-a descoperit voința lui Dumnezeu învățându-i și luminându-i; a întemeiat Biserica Sa pe pământ. S'a început o nouă viață pământească, viață în împărăția grației, a harului lui Dumnezeu, a cărei cetățeni sunt cei cari prin sfântul Botez s'au făcut membri ai sfintei Biserici a lui Christos și viețuiesc după învățăturile și poruncile Lui, viețuiesc în legătură cu Iisus Christos.

Dară iubii mei, am zis mai înainte că ochii mei sufletești văd o asemănare între timpul de astăzi și cel dinainte de Nașterea Mântuitoriului. Am arătat că starea tristă în care ajunsese omenimea înainte de Nașterea Mântuitoriului era rezultatul înstrăinării oamenilor de Dumnezeu în urma păcatului strămoșesc, în urma neascultării de porunca lui Dumnezeu. Totașa și starea tristă și grea în carea ne aflăm astăzi o atribui, o pun în sarcina aceleiași înstrăinări de Dumnezeu, în urma neascultării de învățăturile și poruncile Mântuitoriului, în urma răcirii dragostei noastre față de Iisus Mântuitoriu, Care pentru noi s'a jertfit și s'a răstignit pe Cruce. Dragostea noastră nu mai e un ecou, răsunset al dragostei lui Iisus, al

lui Dumnezeu, nu mai suntem cetățeni fideli, credincioși împărăției grației, harului lui Dumnezeu; și, de aceea trebuie să ne ajungă ispite și suferinți.

Vedem, iubii mei, că știința lumescă a ajuns culmi nebănuite; spiritul omnesc a ajuns să pătrundă unele ascunzișuri ale naturii, firii, subjugând, stăpânind și folosind spre scopurile sale puterile descoperite ale naturii, ale firii; artele și invențiile de tot felul, în urma dezvoltării tehnice, a fabricilor, uimesc lumea; oamenii cu mașinile lor zboară prin aer, ca paserile, și pătrund adâncurile mărilor, străbătându-le cu submarinele lor; vorbesc unii cu alții prin vibrațiunile undelor, valurilor nevăzute ale aerului, din depărtări enorme, ca cum ar fi față în față. Și dacă spiritul omnesc, mintea și știința omenească a ajuns la această dezvoltare, pătrundere și stăpânire a puterilor naturii, aceasta să nu ne uimească, cu atât mai puțin să ne facă încrezuți, să ne mândrească, căci aceasta e un lucru de sine înțeles, e o urmare firească și a fost cu puțință și va fi cu puțință și o mai departe dezvoltare și pătrundere, în urma voinței lui Dumnezeu, în urma chemării omului în lume, ca coroană a tuturor făpturilor lui Dumnezeu, căci l-a făcut pe el după chipul și asemănarea Sa „ca să stăpânească preste tot pământul“³⁾.

Și, iubii mei, pe lângă toată această uimitoare lumină a minții omenești, a științei și a culturii omenești, în mijlocul căreia trăim, putem noi să constatăm, nu fericire, ci cel puțin îndestulare? Nu! Și eu îmi pun întrebarea: Pentru ce această lipsă de îndestulare pe lângă toată știința și cultura zilelor noastre? Pe lângă toate descoperirile și invențiile făcute? Răspunsul meu e: Pentru că s'a răcit legătura dragostei noastre către Dumnezeu, împușcându-se credința noastră, și prin urmare, înstrăinându-ne și depărtându-ne de Dumnezeu, dând ascultare ispititorului diavol, ca oarecând strămoșii noștri în Raiu. Atunci diavolul i-a îndemnat se nu asculte de porunca lui Dumnezeu, ci să mănânce din pomul oprit, iară acumă îndeamnă pe oameni să nu asculte de învățăturile și poruncile Mântuitorului, ci să-și satisfacă, să-și îndestuleze toate poftele trupești, folosindu-se de orice mijloace.

Această răcire a legăturii dragostei și această înstrăinare de Dumnezeu e izvorul tuturor relelor și cauza, pricina, că oamenii nu pășesc pe calea, ce duce spre bunăstare și îndestulare sufletească și și lumescă, ci apucă pe calea contrară, carea duce în cele din urmă la pierzare sufletească.

Popoarele păgâne dinaintea de venirea Mântuitorului rătăcind și pierzând cunoștința de Dumnezeu și-au făcut idoli, și-au născocit zeități, cărora s'au închinat și li-au adus jertfe, chiar și jertfe omenești. Astăzi, în timpurile noastre, mulți se idololatrizează pe sine, toată grija și lucrarea și osteneala li îndreptată spre lux, sburdălnicie, desfătare, plăceri trupești, mărire, și spre împlinirea acestora nu se sfiesc nici de asuprirea de aproapele; aceasta ca o jertfă omenească idolului lor, adevărat loruși.

Mulți în îngâmfarea lor î-și pierd cumpătul și nesocotesc cu totul legea lui Dumnezeu, legea morală și disprețuesc întocmirile religioase bisericesti, croindu-și înșiși după voința și pofta lor modul de viață. Ba sunt și de acei nefericiți, cari nu voiesc să creadă, că este viață viitoare, viață vecinică după moarte; și astfel disprețuesc și însuș învățăturile Mântuitorului Iisus despre această viață. Nu este frică de Dumnezeu, nu este iubirea de aproapele și așa se înmulțesc faptele cele rele, destrăbălările și crimele de tot felul, despre cari, din nefericire, ni este dat să aflăm din ziare aproape în toate zilele. Și dacă este așa, nu trebuie să ne mire, când vedem, că s'au înmulțit și se ivesc diferite secte, că asupra multor suflete a luat și ține stăpânire materialismul, dorul și sbuciumul după avere; vedem că s'a lățit și prinde tot mai mult rădăcini indiferentismul religios, nepăsarea față de religie și biserică, ba se merge până acolo, că se neagă existența lui Dumnezeu. Tot semne ale înstrăinării de Dumnezeu. Și deci, nu este mirare, că în lume nu este îndestulare, ci miserie, neliniște și îngrijorare pentru ziua de mâne.

Nădejdea neamurilor, pe timpul înainte de nașterea Mântuitorului Iisus, era în Mântuitorul promis de Tatăl ceresc și așteptat cu nerăbdare, care Mântuitoriu a și sosit în persoana lui Iisus, Care a înnoit lumea cu învățăturile Sale, asigurând îndestulare și liniște sufletească și fericire cerească celor cari L'au primit și L'primesc, au viețuit și viețuesc după învățăturile Sale.

În zilele de astăzi — după cum văd ochii sufletului meu — asemenea celor dinaintea de Nașterea Domnului nostru Iisus Christos: care e nădejdea ieșirii din greutățile

3) Facere c. 1, v. 26;

și neajunsurile în cari ne sbatem? Tot numai Iisus Mântuitorul a Căruia Naștere o sărbăim acuma. Î-l vedem în scutece înfășiat culcat în ieslea Vitleemului și acolo, cu gândul nostru mergând I-ne închinăm și Î-l preamărim cu sfintele cântări, ce se înalță în sfintele noastre biserici către Tronul Celui în veci bine cuvântat, Dumnezeuul nostru.

Mântuitorul nostru Iisus Christos este pururea între noi, căci Însuș a zis către învățăceii Săi: „*Iată eu cu voi sum în toate zilele până la sfârșitul veacului*“.⁴⁾ Iisus Domnul se află între noi pururea și nu încetează a ne învăța și a ne arăta calea cea adevărată; nu așteptăm, ca cei de demult, să vină vr'un Mântuitoriu, ca să ne scape din nevoi, căci nu este alt Mântuitoriu dat nouă fără numai Unicul Mântuitoriu, Iisus Domnul, Fiul lui Dumnezeu, care se află nevăzut și astăzi între noi, și neîncetat cu iubire ne chiamă la Sine zicând: „*Veniți la mine toți cei osteniți și însărcinați, și eu vă voi odihni*“ și ne îndeamnă cu cuvintele: „*Luați jugul meu preste voi, și vă învățați dela mine, că sum blând și smerit cu inima, și veți afla odihnă sufletelor voustre*“.⁵⁾

Deci, Mântuitorul fiind între noi și chiamându-ne, să-L ascultăm și să mergem la Dânsul și să luăm asupra noastră jugul Lui, adecă să ascultăm de învățăturile Lui, și vom afla odihnă sufletelor noastre, — cum Însuș ne încredințează.

Spre a putea ajunge însă la Iisus și a lua jugul Lui trebuie delăturate cauzele, cari produc înstrăinarea de El, dintre cari vom atinge numai unele și anume: egoismul sau iubirea de sine, de care se lasă stăpâniți atât singuraticii, cât și popoare, neamuri întregi, și aceasta eschide iubirea de aproapele; apoi trufia, îngâmfarea, mândria, cu aceiaș urmare, ba mai mult, căci acestea duc pe unii până și la desconsiderarea dumnezeirii și a Bisericii lui Christos; — materialismul, goana după avere, care pentru a-și ajunge scopul, calcă toate în picioare, nu-i este nimica sfânt. Toate acestea sunt cauza a multor nefericiri, cari ajung și pe însuș cel stăpânit de ele.

În ce privește agonisirea de avere, de bogăție, aceasta nu trebuie să fie scopul vieții, ci trebuie să fie câștigată pe cale cinstită, ca o răsplată a lui Dumnezeu pentru munca dreaptă de toate zilele. Să nu fie scop al vieții, ci mijloc pentru de a face bine, de a sprijini pe cei lipsiți. Omul în stare bună să nu se creadă pe sine stăpân absolut al averii câștigate, ci să se socoată ca un administrator, ca un îngrijitoriu al averii încredințate lui de Dumnezeu, adevăratul stăpân, care la timpul său va cere socoată dela dânsul despre felul cum a întrebuițat-o. Bogăția, avuția e o armă cu două tăisuri. Dacă ea e privită ca țintă, scop al vieții, atunci ea cășunează pierzare sufletească, și nu arareori și trupească, căci o astfel de avuție înstrăinează pe om de Dumnezeu și de Biserică și sau îl face sclav al ei, sau îl seduce la viață ușuratică, la iubirea de lume, la desfrâu. O astfel de avere devine un blăstăm pentru cel înzestrat cu ea. Dacă ea însă e privită ca un dar al lui Dumnezeu și se folosește ca un instrument, un mijloc de a face bine, de a ajuta pe cei lipsiți, de a înființa sau sprijini instituțiuni de binefacere, atunci ea e o binefacere, atunci ea e o binecuvântare, produce odihnă sufletească, frățietate și dragoste între oameni și deschide calea spre mântuire.

Deci, iubitorilor, să mergem cu duhul la Vitleem și să ne închinăm pruncului Iisus strigând și noi cu bucurie mare „*să se bucure cerul, să se veselească pământul, că s'a născut mielul lui Dumnezeu, dând mântuire lumii*“,⁶⁾ și luând jugul Lui pe noi să ne dăm silința, ca să viețuim după învățăturile Lui, spre a ne asigura binele și odihna sufletească aici pe pământ și mântuirea sufletelor noastre și fericirea cerească.

Darul Domnului nostru Iisus Christos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Duhului Sfânt să fie cu voi cu toți, Amin!

Împărtășindu-Vă binecuvântarea Noastră arhirescă

Al vostru tuturor

Caransebeș în Reședința Noastră episcopescă la sărbătoarea Nașterii Domnului, anul 1932, iar al Arhipăstoriei Noastre al treisprezecelea.

Cu dragoste părintească:

Dr. Iosif Tr. Badescu

4) Mateiu c. 28, v. 20. 5) Mateiu c. 11, v. 28—29. 6) Canonul la Nașterea Domnului.

Taina cea din veac....!

Astăzi Cel din veac, luând chip de rob se înfășură în scutece omenesci și cu lapte se hrănește cel ce adapă tot pământul cu ploaia harului său, pentru ca să ne mântuiască pe noi.

Păcatul primei perechi de oameni, a avut ca urmare întrarea morții în neamul omenesc. Mintea s'a întunecat, simțirea s'a pervertit, voința de-a face binele a slăbit.

Dar conform promisiunii dată de Dumnezeu, ideea despre un Mântuitor care va veni, a fost steaua polară a omenirii în întunerecul veacurilor.

În labirintul vremurilor ideea aceasta este întocmai ca firul neîntrerupt al miticei *Ariadne*.

Pentru păstrarea neschimbată a acestui sfânt depozit, Dumnezeu și-a ales pe poporul Evreu. În viața acestui popor ca într-o oglindă se vede clar cum a dăruit credința nestramutată în promisiunea dumnezeiască. Proorocii lor însuflețiți de Duhul Sfânt, cu sute dar chiar cu mii de ani înainte au scris istoria Mântuitorului nostru: *Maleahi*, vorbește despre înainte mergătorul său. *Ieremia*, despre uciderea pruncilor de Irod. *Isaia* — evanghelistul V. Testament — vorbește cu atâta claritate despre Mântuitorul, că pare a fi contemporan cu El; *Miheea* spune că se va naște în Vetelem; *Hozeia* că va merge în Egipt...

Când setea această, putem spune că, a popoarelor după un Mântuitor ajunsese la Varoxism când însăși profetesele și scriitorii păgâni — *piintr'o străfulgerare a inspirației lor* — spun că va veni din Orient un *Legiuitor mare, bun și sfânt*, când a venit plinirea vremii cum spune marele *apostol Pavel* (Galateni), când a lipsit domn din Iuda și povățuitor din coapsele lui, atunci se naște Mântuitorul, răsăritul cel de sus, care strălucește lumina sa peste cei din întuneric și din umbra morții.

Aspră, amară și cumplită ucenicie a durerii a făcut omenirea dela Adam până să ajungă la peștera Vitelemului.

Dar cu cât a fost „dorirea” mai mare și mai îndelungată, cu atât a fost mai gustat și mai dulce *rodul mântuirii*.

Unde vrea Dumnezeu, *rânduiala Firii se biruește*. Dumnezeiescul prunc — taina cea din veac ascunsă și neștiută de îngeri — se naște din sfânta *Fecioară* alegându-și în locul leagănului cu mătase peștera și ieslea din Vetelemul Iudeii între suflarea caldă a binecuvântatelor animale. Ce pildă înaltă de umilință! Scutecile lui prețesc mai mult decât toate hlamidele împărătești

și filosofi cad în genunchi în fața Dumnezeului născut.

Se naște acum * fireasca întrebare: *Cum trebuie să ne purtăm noi spre a nu profana Nașterea Mântuitorului care pentru noi este obârșia mântuirii?*

După înțeleapta vorbă a sfântului Pavel „mâncarea să fie pentru pânțece, nu pânțecel pentru mâncare căci Dumnezeul lacomului este pânțecel”. Deci să nu facem din stomacul nostru un Zeu după obiceiul *Saturnalelor* păgâne.

Toți aceștia și cei ce se îmbracă în porfiră și în nison să-și amintească acum mai mult ca oricând că la poarta lor s'au înmulțit *Lazării* cari așteaptă să-și stâmpere foamea cu cel puțin slămăturile ce cad dela *ospetele lor luculene*.

Altfel zadarnic se mai numesc creștini. Nu vor fi decât niște mominte spoite dar care înăuntru gem de duhnet greu.

Din mult sau din puținul vostru aruncați și acelorace se sbat în sărăcie ca și aceștia cel puțin astfel să aibă bucuria că s'a născut Mântuitor. Mergeți în *spitale*, colindați *ospiciile* și *azilele*, *colibele sărace* în cari cei înfrânți de soarta plâng de foame și frig, mergeți în *teușite* în care cei desmoșteniți de viață sălășluiesc și ștergeți cu o faptă bună lacrimile de pe obrajii lor.

Adevăr vă zic vouă că veți avea răsplata văduvei din sfânta Scriptură iar azi Născutul Hristos vă va zice la ziua judecării: „*Dacă ați făcut ceva unuia din acești mai mici ai Mei, mie mi-ați făcut*”.

Dumitru V. Anuțol
preot.

Maica iubirii.

»*Iată vei zămisli... și vei naște fiu... acesta va fi mare.* (Luca 1, 31—32).

a, Acesta va fi mare... va fi Mântuitor; prin el viează popoarele, va fi regele lumilor și acest mare va fi al tău. Tu ești în ierarhia acestei mărimi și puteri, — sufletul tău este porumbelul prăpăstiilor celor fără de margini, — tu îl chemi și el te ascultă și brațul tău îi va fi sicriul legii. Întru tine va fi, al tău va fi; apoi se va naște din tine, ca să fie al nostru al tuturor. Ce simțământ străbate prin sufletul tău curat, binemirositor, adânc și smerit? Așa-i că te bucuri, tu, mireasă a lui Dumnezeu? O și ce ne ești tu nouă, tu izvorul mântuirii? Mântuitorul nostru poartă frumsețea feței tale, în glasul lui noi prindem accentele tale. Tu ești cu desăvârșire țesută în mântuirea noastră, în

nădejtile noastre. Țesătura, trup și sânge, e o singură pânză. Sufletul tău, darul tău, dulceața ta, toate sunt amestecate în simțămintele noastre. Pentru noi și ceața e luminoasă și norul e strălucitor și cerul e înstelat din pricina numelui tău, prin ochii tăi cei milostivi.

b, „Cum va fi aceasta de vreme ce de bărbat nu știu?” Inima ta se topește de iubirea cea dulce către Dumnezeu, căruia ți-ai închinat viața și tu tocmai despre această închinare faci întrebare. Iubirea feciorenică întreabă, dacă Domnul îi arată vreo altă cale a iubirii? Întâia ei manifestare prin această întrebare e însăși adierea curățeniei. O astfel de floare își țese în vălul de mireasă. Cu crinul fecioriei începe chemarea de Maică a lui Dumnezeu, căci slava Maicii Domnului nu și-o poate închipui fără feciorie. Acesta este, Preasfântă Fecioară, instinctul tău. Tu spre aceasta te-ai născut, să fii Maica lui Dumnezeu. Întâiul tău cuvânt trădează chemarea ta. Pentru orice chemare ne trebuie și nouă o mare curățenie sufletească și vieața, fie a fecioarelor, fie a soțiilor, trebuie să se țină la un nivel înalt.

c, „Și a zis Maria: Iată roaba Domnului, fie mie după cuvântul tău”. „Fie”, „facă-se”, zice Preasfânta Fecioară. Acest „facă-se” și „fie” este ecoul creatorului „să se facă”, „să fie”. Apoi își înclină frumosul cap, cum se înclină o floare fructificată, ca Maică a lui Dumnezeu. Sufletul lui Iisus, împreună cu a doua persoană a Dumnezeirii, a început dumnezeiasca sa viață sub inima Preasfintei Fecioare; a început-o cu adânci și puternice palpitații, fără dibuire și fără greș. Vieața aceasta s'a închis în sfânta Fecioară și i s'a revărsat în suflet. Iisus și-a umplut această biserică de lumină, iar nu de nor, și-a umplut-o de bucurie, de putere. Iată cea mai măreață sfințire de biserică! Iisus a atras pe cel mai curat suflet în confidența sfântă a gândurilor sale, în comunitatea planurilor sale și în intimitatea chemării sale. Ochilor ei de Fecioară s'au deschis cele mai adânci perspective. E o desfătare să poți banui această vieață; s'o poți pronunța, înseamnă artă, s'o poți imita, fericire. De aci adâncirea sfinților și a artiștilor în privirea ochilor Fecioarei, împrumutând din ea darurile inspirației și ale admirației. Nu în zadar s'a prăbușit geniul lui Michael Angelo lucrând la opera Pietă, cum piere un fulger ostenit în oceanul eterului. Pentru aceasta a rămas neterminată Maica îndurerată, ultima operă a lui Tizian. Teologia, arta, inspirațiunea, geniul ne învață, cum să înțelegem adânc pe Preasfânta Fecioară.

Prohászka Ottokár, trad. de pr. F. Codreanu.

Pe pământul făgăduinței...

— Note de drum —

De ing. Petru Fotoc

Începând dela muntele *Iuda*, din Sudul Palestinei, până la Nordul ei, *situația demografică*, ne prezintă un tablou foarte colorat, ceea ce se explică cu poziția geografică a țării. Ea a format legătura între țările Eufuratului și ale Egiptului, a fost drumul către țări bogate chiar și în cultură, cercetate cu atâta aviditate de cuceritorii de tot felul, dar tot așa de flămânzi.

În vremurile, când se întrezăresc anii istoriei găsim evreii, — populația băstinașă — în timpurile mijlocii întâlnim *fenicienii* și *armenii*. Mulțimea pelerinilor recrutați din credincioșii celor trei religii dominante aici, a vizitat pământul egal de sfânt pentru toți, au rămas aici, producând cu încetul un amestec al neamurilor încă în cele mai îndepărtate secole a. C., cari în partea covârșitoare aveau însă la bază, caracterul *semit*. Domnia *Romei*, apoi a *Bizanțului* n'a putut să-și imprime pecetea poporului lor. O fac însă *arabii*, începând, cu anul 630 p. C. cari impun indigenilor cucerii religia, limba și obiceiurile lor. Situația nu s'a schimbat sub stăpânirea trecătoare a cruciaților, a egiptenilor și a osmanilor. A rămas fizionomia demografică, pe care o găsim și astăzi.

Populația străbună de neam și confesiune mozaică, este reprezentată prin un număr prea mic al locuitorilor de odinioară, dar și-a păstrat efectivul, ba acu este în creștere, prin imigrarea — cum îi numesc și ei — a *strefinilor*, cari au luat obiceiurile arabilor și anume cei veniți din Spania, cari vorbesc o limbă stricată spaniolă și cei din Sudul oriental al Europei, cari folosesc jargonul *idiș-german*. Cu toții vorbesc limba ebraică. Numărul lor, se cifrează la circa 400.000 suflete. Evreii locuiesc mai mult în sau în apropierea târgușoarelor, ori în orașe. Viața lor diferă de ceea ce urmează a se descrie, dar duc și ei un trai primitiv, sunt robii petecului de pământ. Nu este vorba de coloniștii noi. Despre aceștia mai târziu.

Popoarele, cari se cuprind sub numirea de *arabi*, se deosebesc între ele, prin multe însușiri. Dintre locuitorii Palestinei, mai aproape stau de poporul, care este răspândit în peninsula arabă, *beduinii*. Ei duc o viață *nomadă*. Locuiesc în corturi țesute de soțiile lor din peri de capră, se ocupă cu creșterea vitelor și mai cu seamă cu oi și camile. Sunt de confesiunea mohamedană, dar nu fanatici, nație inconștientă, nesățioși, vânează după avutul altuia, fie chiar de

valoare neînsemnată, pe străinul pacinic de regulă nu-l atacă; pentru armă, muniție, tabac dă tot, între dâșii sunt în dușmănie continuă, ceea ce este un avantaj pentru guvernanți. Incercările de a-i lega locului au suces numai în cazuri izolate, unde se îndeletnicesc și cu apicultura, dar majoritatea nu se poate despărți de poesia deșertului, de libertatea simbolizată prin pustietatea în care s'au născut. Numărul lor în Palestina este circa 200000. Arabii împământeniți sunt de statură mijlocie, lucrători, conștiinți, prevینitori, buni credincioși, fanatici, contrari ai ori cărui progres, cunosc bine *coranul*. Găsim *mutrali* și *druzi*. În număr mai mare sunt *fellahii* și *ismailii*, a căror credință este compusă din principiile celor 3 religii dominante. Originea lor, se pierde în bezna timpurilor, au păr blond, ochi albaștri, nepretențioși, au moravuri solide să poate circula între ei fără periclu, ocupația lor principală e apicultura. Consumația țuicei este, foarte lătită la ei.

Creștinii indigeni sunt după mohamedani în numărul cel mai mare, și reprezintă întru toate tipul populației băstinașă pentru că dela încreștinarea lor au format masse compacte plasate în regiuni cu greu de pătruns. Credința creștină este reprezentată prin următoarele — după confesiuni — prin: 1., greco orientali, la cari serviciul divin se celebrează în limba greacă pe care credincioșii nu o înțeleg. Se folosește acu și cea arabă. Șeful bisericii este Patriarhul din Ierusalim. 2., iacobitii. 3., armenii ortodoxi. 4., greco-catolicii. 5., sirienii uniți. 6., armenii catolici. 7., maroniții. 8., romano catolici. 9., protestanții. 10., coptii.

Nu se pot retace *turcii*, *tucmanii*, *cursii*, *cechezii* toți de confesiune mohamedană și *armienii*, parte ortodoxi, parte catolici. Se găsesc ca confesiune și sectarii din cei dela noi.

Vorbesc cu toții limba arabă, măcar și numai dialecte.

Locuitorii Palestinei abea ating un milion.

popilor a folosit, că aceștia au dobândit puțină scutință cam anevoie"...!

Puțină scutință și cam anevoie, deci pentru ca să ajungă la mai mulți și mai ușor, sunt dovezi că mulți din acești popi, momiți cu „scutințele”, s'au făcut și trădători. Ei ca să placă impiatorilor poporul românesc, de expl. în revoluția lui Horia, nu numai că n'au intrat în rândurile acestuia, dar au denunțat pe preoții rom. neuniți, cari au luptat alături de poporul iobag român, care nu prin urma unirii, ci prin jertfa sângelui a câștigat mai târziu drepturile politico-sociale și bisericești (indiferent de confesiune), ce nu-i s'au mai putut nega.

Cunoască, poporul român unit, că acestea sunt pentru sine rezultatele unirii, mărturisite de acte sincere și prin urmare mult mai vrednice de crezare decât documentele prin cari ar amăgi dl Brînzeu buna credință a poporului unit, celui prea învăluit în pânza minciunii țesute cu toată lipsa de scrupul, de cei cari ar trebui să fie luminătorii săi.

I se vorbește poporului unit foarte mult despre rezultatele școlilor din Blaj.

Da, poporul românesc recunoaște că aceste școli sunt datorite unirii; prea multă complezanță însă chiar exagerează rolul acestor școli, despre care nu se poate nega, că s'au înființat cu scop catholizant. Dovada... că foarte mulți din cei trecuți prin aceste școli n'au luptat pentru interesele vitale ale neamului românesc, la durerile căruia au rămas nesimțitori, copleșiți fiind de spiritul sectar iezeit la care se adapau cu nesățiu din cărțile de teologie catholică, sau de politică popală, la carul căreia trăgeau din răsputeri.

Că se poate vorbi totuș de binefacerile acestor școli pentru neamul românesc, este că prin ele au trecut și bărbați excepționali ca Micu, Șincai, Maior, ș. a., cari cunoștințele câștigate la Blaj și îmbogățite la Viena sau la Roma le-au activat în serviciul ideii cunoștinței origine romane și a ideii unității noastre naționale, care conștiință și ideie a fost de altfel cu mult înainte anunțată de primii cronicari moldoveni Gr. Ureche și Miron Costin.

Activitatea erudită și românească a acestor corifei și a altor buni români trecuți prin școala Blajului este singura justificare a unirei. Dar ce folos, căci Biserica oficială a Blajului anulează justificarea aceasta prin aceea, că prigonește pe acești gr. catolici, pentru ținuta și pentru mai mult românească decât catholica lor simțire, în virtutea căreia ei priveau cu ochi buni biserica strămoșească a neamului, reîntegrarea sufletească a căruia o doriau din toată inima, din tot sufletul și din cugetul lor.

(Urmează)

Ortodoxia în Ticvaniu-mare.

de pr. Ilie Hergan.

Era îndurerat acest vlădică, dar glas de durere era și cel al protopopului său Nicoară Beianul, care la 1735 îi scria, că: „Tare mă tem că nu vom avea alt folos din unirea aceasta, care am făcut-o; că vom rămânea numai cu ura între frați și cu muștrarea cugetului”.

Ura dintre frați nu numai că a rămas, dar prin prozelitizmul violent unit cu timpul și mai s'a mărit. Dintre bisericarii uniți însă mai apoi, nu s'au mai prea ridicat glasuri de durere și de căință pentru greul păcat... Nu, căci unirea zice cronicarul unit Șincai: „numai

Ș T I R I

Sărbători fericite dorim tuturor prietenilor, cetitorilor și colaboratorilor noștri!

Locale.

La Duminica din urmă a Postului a predicat Dl profesor de Teologie *Isaia Suru*. Iată rezultatul acestei cuvântări: Nemulțumirea sufletească, frământările de astăzi sunt cauzate de lipsa unei legături a omului cu

divinitatea, în viața noastră lipsește nota evanghelică, se constată lipsa unui creștinism trăit. Pe Dumnezeu noi l-am avut, câtă vreme prin rugăciunile noastre fierbinți, l-am căutat. Mântuitorul, pentru aceasta s'a și pogorât: să restabilească legătura ruptă prin păcatul protopărinților. În această legătură se poate reintra prin rugăciune; prin ea ne renaștem sufletește, căci nu înzadar s'a născut El în Vitelem, dacă se naște și în sufletele noastre. Prin rugăciune renăscuți putem a ne învrednici cu adevărat de Naștera Mântuitorului nostru. Să-L așteptăm dar pe Christos cu cuviință, în loc pregătit și curățit pentru El."

Corul Catedral, a dat prețiosul său concurs dealungul întregului Post, cântând și de încheiere, cântări potrivite.

Protopresbiter nou. În capela episcopescă s'a petrecut Duminecă, în 18 Decembrie a. c. un însemnat și înălțător moment bisericesc. Prin Prea Sfințitul Episcop Iosif a fost hirotesit întru protopresbiter al Mehaciei preotul *Iosif Câmpianu* din Prigor. După actul hirotesirii Prea Sfințitul a adresat frumoase cuvinte de îmbărbătare și părintești povețe noului protopresbiter, care a făcut solemnă promisiune, răspunzând că încrederea și dragostea arătată o va răsplăti prin faptele sale și purtarea sa, plăcută lui Dumnezeu și oamenilor.

Aducerea rămășițelor lui Eftimie Murgu la Logoj. Dintr-o apreciazabilă râvnă patriotică, Banatul nostru, în frunte cu conducătorii săi administrativi, a hotărât — înfăptuind totodată — aducerea dela Budapesta a rămășițelor pământești ale luptătorului Eftimie Murgu. Miercuri în 21 Decembrie, la trenul care aducea relicviile din urmă, a așteptat o mulțime de lume și coruri. În conduct mortuar, acestea au fost conduse și depuse în cripta capelei din cimiterul ortodox-român din Logoj.

Pentru „Piatra Scrisă” de lângă comuna Armeniș, au mai dăruit: Dna Mărioara Căltun 200 lei, prof. Ioan David 40 lei, Banca-Banatului 100 lei, Prima Bancă Grănicerească 100 lei, prof. Dr. Ștefan Pop 100 lei, Dr. F. M. 100 lei, Un anonim pt. adormiții în Domnul Vasile, Ana, Marta, Marcu și Elena 100 lei, dna Dr. Labonțiu 20 lei, med. Dr. David Jurcă 20 și C. Pop 20 lei, cari sume s'au primit cu mulțumită, predându-se destinației.

Retragerea din circulație a monedelor de metal a 20 lei, cu efigia Marelui Voevod Mihai, a dispus-o Ministerul de Finanțe începând dela 15 Decembrie 1932, punând în circulație monede de argint a 100 lei.

Preschimbarea se va face prin administrațiile financiare și percepțiile statului, precum și prin Banca Națională a României în București, la centrala sa, iar în provincie la agențiile și sucursalele sale.

Ultimul termen de preschimbare s'a fixat pe ziua de 1 Martie 1933.

Dela această dată monedele de metal a 20 lei cu efigia Marelui Voevod Mihai nu vor mai avea putere liberatorie, Ministerul de finanțe ne mai acordând nici o prelungire.

Statistica debitorilor. Au cerut beneficiul legii de asanare 2.474.881.000 debitori sub 10 ha. și 16.839 debitori peste 10 ha. adică proprietari reprezentând 1.491.720 jebitori.

Intinderea în ha. ce dețin este: 5.675.620 debitori sub 10 ha. și 887.573 debitori peste 10 ha adică 6.563.193 ha. în total.

Datoriile agricole se cifrează la 37.376.797.700 pentru debitori agricoli sub 10 ha. și 14.970.795.563 geste 10 ha. în total sunt 52.347.593.236 lei. Din aceste datorii 45.954.278.446 sunt datorii hipotecare și chirografare și 6.393.314.790 sunt făcute cu giranți.

Cumpăr colecții întregi sau numeri singuratici din „Albina” (Viena), „Luminătorul” (Timișoara), „Tribuna” (Arad), „Drapelul” (Logoj) și „Renașterea” (Caransebeș), în scopul complectării colecțiilor mele defectuoase. Dr. Dimitrie Cioloca, profesor, Caransebeș.

CONCURS.

Consiliul parohial al bisericii ort. române din Prigor în baza decisului Venerabilului Consiliu eparhial Nr. 6503 B din 19 Noembrie 1932 publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foia Diecezană” pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa II-a din Prigor cu filia Putna, ce devine vacantă prin trecerea parohului Iosif Câmpeanu ca protopresbiter la parohia din Orșova.

Emolumente:

1. Sesiunea parohială constatătoare din 42 jughere în materă și 24 jughere în filie, pământ arabil și fânaț după care alesul preot va plăti toate impozitele.

2. Leafă fixă de 360 Lei dela materă și 60 Lei dela filie anual, în care se cuprinde birul parohial și slujba înmormântărilor simple.

3. Taxele stolare uzitate.

4. În lipsă de casă parohială, alesul va avea să se îngrijească singur de locuință și lemne.

Se obsearvă că în caz când filia Putna ar deveni parohie materă, atunci vnitetele preotului din Prigor scad la propriile mijloace ale parohiei.

5. Concurenții au să producă act de învoire dela Prea Sfințitul Domn Episcop diecezan fără de care nu pot fi luați în lista de candidare.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poștiți a-și înainta cererile de concurs, cu actele cuvenite adresate Consiliului parohial din Prigor prin Prea Onoratul oficiu protopresbiteral al Mehaciei în Prigor, având totodată să se prezinte în vre-o Duminecă s'au sârbătoare în sf. biserică cu prealabila încuviințare a protopresbiterului tractual spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic, dar nicidecum în ziua alegerii.

Prigor în ședința Consiliului parohial ținută la 27 Noembrie 1932.

Iosif Câmpianu m. p.

președinte.

Iosif Toader m. p.

notar.

În conțelegere cu Oficiul protopresbiteral.

Irmosiere

scrise pe hârtie velină, curat, cetăț,
se găsesc spre vânzare la

Librăria Diecezană

Prețul 150 Lei. — Se pot comanda prin ramburs.

